



MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE
RURALĂ - AUTORITATEA DE
MANAGEMENT PENTRU PNDR
Bd. Carol I nr 2-4, sector 3
București, cod poștal 030163



DATE DE CONTACT
T +40(21) 307 8588
F +40(21) 307 8554
www.madr.ro

Reuniunea subgrupului de lucru pentru alte angajamente de dezvoltare rurală

18 noiembrie 2021

MINUTĂ

În data de 18 noiembrie 2021 s-a desfășurat, în sistem videoconferință prin intermediul aplicației Zoom, reuniunea subgrupului de lucru (SGL) pentru alte angajamente de dezvoltare rurală finanțate din Pilonul II PAC, respectiv consultarea membrilor SGL privind draftul fișei intervenției privind *bunăstarea animalelor* din cadrul Planului Național Strategic (PNS) 2023-2027.

Reuniunea face parte din seria consultărilor cu privire la primele drafturi ale intervențiilor propuse pentru finanțare prin PNS pentru perioada 2023-2027 atât pentru Pilonul I - plăți directe și intervenții sectoriale, cât și pentru Pilonul II - dezvoltare rurală. Astfel, procesul de consultare se adresează celor 12 subgrupuri de lucru în care sunt reuniți peste 160 de parteneri economici și sociali pentru consultarea asupra tuturor intervențiilor care vor fi incluse în PNS și care se desfășoară pe tot parcursul lunii noiembrie a.c..

În deschiderea reuniunii, **domnul secretar de stat Marius Micu**, a precizat că seria consultărilor a început în data de 3 noiembrie 2021, cu reuniunea Comitetului Consultativ Tematic și continuă cu celelalte grupuri și subgrupuri de lucru.

Partenerii din cadrul subgrupurilor de lucru sunt reprezentanți ai fermierilor, din sectorul agricol, zootehnic, subsectoare, ONG-uri de mediu, instituții de stat și alte tipuri de asociații implicate direct sau indirect în domeniul agriculturii și al dezvoltării rurale. Grupurile de lucru pentru PNS au fost constituite în anul 2019, fiecare asociație exprimându-și interesul de a participa pe anumite tematici, ulterior fiind realizată o selecție a acestora.

În urma discuțiilor din cadrul acestor subgrupuri va fi elaborată prima propunere de draft PNS 2023-2027 care va fi postată pe site-ul MADR în vederea consultării într-un cadru general.

În acest sens, domnul secretar de stat a menționat că data limită de depunere a PNS propusă de Comisia Europeană (C.E.) este 31 decembrie 2021, dar aceasta nu reprezintă încheierea elaborării PNS, aceasta fiind o etapă dintr-un proces continuu de lucru pentru definitivarea PNS. La acest moment, MADR lucrează conform propunerii de regulament pentru Planurile Strategice și altor regulamente CE aplicabile, precum și acte delegate și de implementare, aflate în continuă modificare în contextul termenului de adoptare, respectiv 10 decembrie 2021, cu implicații asupra PNS care poate suporta modificări până la aprobarea finală a regulamentelor CE.

Implementarea PNS va începe din anul 2023, motiv pentru care mai este un an la dispoziție, timp în care pot fi efectuate modificări ca urmare a observațiilor CE, urmând ca acestea să fie discutate cu partenerii din cadrul subgrupurilor de lucru.

Totodată, domnul secretar de stat a menționat faptul că forma finală a PNS va fi transmisă către CE în perioada mai-iunie 2022, urmând să fie asigurată pregătirea cadrului legislativ național pentru implementarea programului.

Dl. secretar de stat a ținut să sublinieze că perioada de tranziție este corelată cu PNS, în acest moment, derulându-se etapa de tranziție (2021-2022), cu măsuri vechi finanțate din noul buget PAC, iar alocarea pentru perioada de tranziție, în valoare de 6 mld. Euro, s-a împărțit între cei 2 Piloni, cu o alocare de 3,26 mld. pentru Pilonul II dezvoltare rurală (FEADR), iar diferența de până la 6 mld. pentru Pilonul I subvenții, plăți directe (FEGA), aspect care impactează bugetul destinat PNS 2023-2027.

Prin urmare, pentru perioada 2023-2027, PNS va avea o alocare de 15,9 mld. Euro (agricultură, investiții și măsurile de piață), bugetul fiind distribuit astfel: pentru Pilonul I - *plăți directe* (FEGA) alocarea este în valoare 9,98 mld Euro, iar pentru Pilonul II - *dezvoltare rurală* alocarea este în valoare de 5,65 mld Euro. Separat se vor susține măsurile de piață - intervențiile sectoriale prin FEGA, cu cele 3 sectoare: vie-vin, apicol și legume-fructe cu o alocare de 0,26 mld Euro.

Totodată, domnul secretar de stat a dorit să facă unele precizări cu caracter general: referitor la bunăstarea animalelor, aceasta se va realiza tot prin Pilonul II și anume prin cele 5,65 mld. Euro, care au fost distribuiți astfel: pentru mediu și climă inclusiv bunăstarea animalelor este o alocare în valoare de 36,64% ceea ce înseamnă 2,84 mld. Euro, întrucât PAC prevede o alocare minimă pentru acest segment în valoare de 35%, dar tot PAC prevede obligativitatea respectării angajamentului minim din exercițiul anterior, astfel în exercițiul anterior fiind înregistrat un procent mai mare de 35%, s-a ajuns la 36,64 %.

Pentru LEADER alocarea este în valoare de 10,18% (579 mil. Euro), astfel că pentru restul investițiilor prin proiectele europene s-a stabilit o alocare de 49,18%, respectiv 2,79 mld. Euro.

Revenind la alocarea financiară propusă în cadrul PNS 2023-2027 pentru sprijinul acordat prin intervenția „Bunăstarea animalelor” aceasta este de 736,25 mil. EUR, ceea ce înseamnă o alocare de 147,25 EUR/campanie, din care:

- alocare indicativă de 350,23 mil. EUR pentru angajamente de bunăstare a porcilor (70,05 mil. EUR/campanie) și
- alocare indicativă de 386,02 mil EUR pentru angajamente de bunăstare a păsărilor (77,20 mil. EUR/campanie).

De asemenea, au fost prezentate și alocările aferente celorlalte măsuri de agro-mediu și climă, respectiv: agromediu și climă 544 mil. Euro, agricultură ecologică 226 mil. Euro, dar agricultura ecologică mai are o componentă în ecoscheme în jur de 126 mil. Euro, zone cu constrângeri naturale cu o alocare în valoare de aproximativ 1 mld. de Euro, dar efectiv din această măsură s-a alocat doar 50%, adică va fi inclusă în acest procent de 36% doar suma de 500 de mil., pentru împădurire sunt alocați 28 mil. Euro, iar pentru silvomediu alocarea este în valoare de 45 mil. Euro.

Bugetul aferent pentru aceste măsuri în cadrul programării 2023-2027 este mai mare decât bugetul din perioada anterioară, dat fiind că pe lângă această alocare se mai adaugă și cea din perioada de tranziție (deoarece perioada de tranziție și perioada de implementare a PNS trebuie să fie privite într-o abordare integrată), la care se adaugă 294 mil. Euro ceea ce conduce la 1,030 mld. alocate în perioada 2021-2027 pe componenta de bunăstare, comparativ cu exercițiul financiar anterior unde alocarea a fost de 777 mil. Euro din care 449 mil. Euro erau tranzitați din primul exercițiu financiar 2007-2013.

Pentru noua perioadă de programare vor fi implementate angajamente care vizează:

1. **Pachetul a) Plăți în favoarea bunăstării porcinelor (plățile se acordă pentru porci grași și animale de reproducție - femele (scrofițe și scroafe) ce cuprinde:**
 - Subpachet 1a - creșterea cu cel puțin 10% a spațiului alocat disponibil fiecărui animal,
 - Subpachet 2a - creșterea cu cel puțin 15% a spațiului alocat disponibil fiecărui animal,
 - Subpachet 3a - reducerea pulberilor cu 30% față de nivelul minim obligatoriu prin menținerea în limite optime a parametrilor de microclimat,
 - Subpachet 4a - îmbunătățirea condițiilor zonei de odihnă.
2. **Pachetul b) Plăți în favoarea bunăstării păsărilor (plățile se acordă pentru pui de carne, găini ouătoare, găini de reproducție din rase grele și pui de curcă) ce cuprinde:**

- Subpachet 1b - reducerea densității păsărilor cu 10% față de densitatea rezultată din aplicarea cerințelor minime obligatorii privind suprafața minimă alocată pentru fiecare categorie de păsări,
- Subpachet 2b - reducerea densității păsărilor cu 15% față de densitatea rezultată din aplicarea cerințelor minime obligatorii privind suprafața minimă alocată pentru fiecare categorie de păsări,
- Subpachet 3b - reducerea noxelor cu 30% față de nivelul minim obligatoriu prin menținerea în limite optime a parametrilor de microclimat.

Domnul secretar de stat a subliniat faptul că stabilirea modalității de acordare a sprijinului privind bunăstarea animalelor a vizat menținerea aceluiași echilibru din PNDR 2014-2020, în care s-au identificat căile prin care pot fi finanțate toate subsectoarele. Așadar, atât în programarea anterioară cât și în cea actuală, componenta de bunăstare a cuprins pasărea și porcul, întrucât sunt sectoare aflate în dificultate și nu pot beneficia de alte ajutoare prin alte tipuri de intervenții.

În ceea ce privește ponderea alocată în PNS, cea stabilită pentru zootehnie este mai mare decât pentru sectorul vegetal. Prin sprijinul cuplat în sectorul zootehnic s-au finanțat ovinele, caprinele și bovinele. În ceea ce privește ovinele și bovinele, acestea mai beneficiază de plăți „indirecte” prin intervențiile pe pajiști (SAPS, eco-scheme, agromediu), iar prin Ajutorul Național Tranzitoriu, care continuă din 2013, sunt au fost susținute doar ovinele, bovinele și caprinele. Astfel, este necesară o perspectivă echilibrată, ținând cont de faptul că cele două subsectoare *porcine* și *păsări* sunt susținute doar prin intervenția pentru bunăstarea animalelor.

A fost reiterat faptul că s-a încercat menținerea unui buget echilibrat, cu o distribuie echilibrată, atât la nivel de componente, cât și de sectoare și subsectoare, MADR manifestând flexibilitate și deschidere către toate propunerile și argumentele.

Înainte de a da cuvântul domnului Andrei Bălan, domnul secretar de stat a precizat faptul că documentația prezentată în cadrul SGL va fi pusă la dispoziția membrilor, invitând totodată participanții ca, după încheierea întâlnirii, să își exprime punctele de vedere în chestionarul online pregătit pentru prezentul SGL, în care există și posibilitatea de a formula alte propuneri, pe lângă întrebările pre-stabilite.

Domnul Andrei Bălan, șef serviciu Măsurile de Mediu și Climă - a prezentat intervenția supusă dezbaterilor în cadrul reuniunii SGL.

Astfel, în noua perioadă de programare, prin PNS se va acorda în continuare sprijin pentru cele 2 categorii de animale, respectiv porci și păsări, cu aplicarea unor standarde superioare de bunăstare față de standardele minime prevăzute în legislația națională.

În ceea ce privește condițiile aplicabile, în această viitoare intervenție alocarea este în valoare de 736 mil. Euro, iar aria de aplicabilitate va fi ca și până acum, respectiv la nivel național. Acest sprijin va răspunde obiectivelor deja cunoscute din perioada anterioară de programare, respectiv cele legate de protecția mediului, dar și obiectivelor privind asigurarea unor standarde de bunăstare a animalelor care să se reflecte în produsele obținute din acest sector.

Referitor la impactul preconizat al acestui sprijin, domnul Andrei Bălan a subliniat asigurarea unor condiții de creștere îmbunătățite pentru animalele vizate de acest sprijin, cu impact direct asupra sănătății acestora, în reducerea medicației, dar și din perspectiva sănătății publice și protecției mediului.

Toate aceste beneficii generate de aplicarea acestor standarde de bunăstare a animalelor sunt cuprinse la descrierea pachetelor, în prezentarea care va fi trimisă membrilor grupului de lucru. De asemenea, se are în vedere continuarea sprijinului pentru pachetele de bunăstare existente în prezent. Pentru bunăstarea suinelor (porcilor) vor fi introduse două subpachete care vizează creșterea spațiului alocat disponibil pentru animale.

Un alt pachet vizează reducerea pulberilor cu 30% față de nivelul minim obligatoriu prevăzut în legislație, iar cel de-al patrulea subpachet are în vedere îmbunătățirea condițiilor spațiului de odihnă. Din perspectiva bunăstării păsărilor, se va continua cu cele 3 subpachete implementate și până în prezent, 2 dintre acestea adresându-se condițiilor de densitate în spațiile de creștere - unde să fie asigurate condiții îmbunătățite cu 10% sau 15% față de standardele minime obligatorii prevăzute de legislație. Al treilea subpachet se referă la reducerea noxelor cu 30%

față de nivelul minim obligatoriu, prin menținerea în limite optime a parametrilor de microclimat obligatoriu prevăzut de legislația specifică.

Beneficiarii sprijinului vor fi exploatațiile comerciale care activează în sectorul de creștere a porcinelor și în sectorul avicol. Exploatațiile trebuie să fie autorizate sanitar veterinar, iar beneficiarii să fie înregistrați în Registrul Național al Exploatațiilor (RNE) gestionat de ANSVA și să dețină un cod de exploatație.

Autorizația sanitar veterinară trebuie să fie acordată pe întreaga perioadă a angajamentului și pentru întreaga exploatație beneficiară, iar o altă condiție este ca în fermele beneficiarilor să se aplice standarde îmbunătățite de creștere a porcilor și păsărilor. Ca eligibilitate a efectivelor de animale, așa cum este stabilit și în actuala Măsură 14 din PNDR 2014-2020, numărul maxim de cicluri de producție eligibile pentru categoria porc gras este limitată la 3,2 cicluri de producție maxim pe an, iar pentru categoria de animale de reproducție, scrofițe și scroafe se calculează un efectiv mediu eligibil anual.

Pentru a putea evita posibile probleme în implementare, în urma recomandărilor unor misiuni de audit, a fost necesară și stabilirea unor categorii de animale care nu sunt eligibile, respectiv animale care nu au intrat în categorii: porci grași, a căror populare în exploatație s-a realizat după intrarea în categorii la o greutate medie de peste 30 kg/cap de animal, rezultată din documentele de livrare. De asemenea, porcii grași livrați la o greutate medie de sub 96 kg/cap de animal rezultată din documentele de livrare nu sunt eligibili pentru a avea certitudinea că pentru toate animalele care beneficiază de sprijin se asigură o perioadă minimă rezonabilă, în care sunt înregistrate cheltuieli suplimentare de către beneficiari, iar animalele de reformă și cele sacrificate de necesitate, precum și mortalitățile nu sunt eligibile. Numărul eligibil de animale se limitează la capacitatea maximă a fiecărei exploatații beneficiare.

Ca și în cazul exploatațiilor de creștere a porcilor, și pentru exploatațiile care activează în sectorul păsărilor acestea trebuie să dețină o autorizație sanitar veterinară și să se asigure că respectă angajamentele pentru care aplica. Efectivele eligibile de păsări se limitează la un număr maxim de cicluri de producție eligibilă pentru categoria pui de carne, acesta fiind limitat la 6,5 cicluri de producție pe an și pentru categoria pui de curcă numărul de cicluri eligibile pe an este de maximum 3,7.

Pentru categoria de găini ouătoare și găini de reproducție se va calcula un efectiv eligibil mediu anual, ca și în perioada anterioară de programare. În cazul exploatațiilor de creștere a păsărilor, unele efective nu pot fi eligibile, cum sunt păsările care nu au intrat în categorii, respectiv puii zburați, tineret de înlocuire, cocoși de reproducție. Totodată, nu sunt eligibile păsările care nu au stat în exploatație o perioadă minimă de eligibilitate stabilită pentru ciclul de producție pentru categoriile relevante.

Păsările reformă, cele sacrificate de necesitate și mortalitățile nu pot fi eligibile, iar efectivul eligibil trebuie limitat la capacitatea maximă a fiecărei ferme beneficiare. Pentru a evita posibile discuții blocate în procesul de negociere cu CE, așa cum s-a procedat și în perioada anterioară de programare, domnul Andrei Bălan a ținut să precizeze că se va asigura consistența aplicării acestor angajamente, astfel încât fiecare beneficiar să poată să aplice pentru cel puțin două tipuri de angajamente, adică o combinație de minimum două subpachete și, în afara de respectarea standardelor superioare de bunăstare, beneficiarii trebuie să respecte și condițiile stabilite în legislația națională relevantă pentru beneficiarii măsurilor de sprijin din cadrul PAC. Ca și până acum, intensitatea sprijinului nerambursabil este de 100% pentru această măsură. Plata este sub forma unui cost standard care compensează costurile suplimentare și pierderile de venituri înregistrate în urma aplicării acestor standarde superioare de bunăstare a animalelor și regulile privind neeligibilitatea costurilor tranzacționale și investiționale, precum și costurile asociate producției nu pot fi eligibile nici în noua perioadă de programare.

Domnul Andrei Bălan a reiterat ideea păstrării unui echilibru față de perioada anterioară de programare, motiv pentru care plățile propuse vor fi similare cu cele acordate beneficiarilor din vechea Măsură 14, prezentând în continuare propunerile privind nivelul plăților pentru bunăstarea porcinelor și păsărilor pentru fiecare subpachet în parte.

DL Bălan a mai adăugat că plățile prezentate pentru bunăstarea păsărilor au fost calculate utilizând coeficientul de conversie „nr.capete vs. UVM” prevăzut de legislația actuală, aplicată în perioada 2014-2020. În propunerea de regulament privind Planurile Strategice, acest

coeficient pentru pui de curcă se modifică, plata având o altă valoare corelată cu valoarea noului coeficient, însă plata efectivă acordată pe cap de animal va fi aceeași.

În încheiere, domnul Andrei Bălan, a mulțumit participanților, invitându-i totodată la dezbateri și propuneri privind elementele prezentate.

În continuare, doamna director general Daniela Rebega a precizat câteva elemente organizatorice privind desfășurarea reuniunii și a dat cuvântul participanților înscriși pentru discuție.

O primă intervenție a aparținut doamnei **Mary Pană, Președintele Asociației Crescătorilor și Exportatorilor de bovine, ovine porcine din Romania**, care a adus în discuție importanța componentei de bunăstare ca parte integrantă a Strategiei de la Fermă la Consumator (Farm to Fork) și implicit a Pactului Ecologic European (Green Deal), România având o serie de obligații în sectorul de bunăstare, în calitate de Stat Membru, iar în conformitate cu acestea, și ținând cont de elementele financiare, a fost sugerată luarea în considerare a fostei măsuri din perioada de programare 2007-2013 (M 215) și nu cea din perioada de programare 2014-2020 (M 14).

De asemenea dna. Pană a făcut propuneri pentru sectorul *suine*, respectiv susținerea crescătorilor de porci din rasele Bazna și Mangalița având în vedere efectivele mici, crescute în 2 cicluri pe an, precum și măsuri pentru reducerea codotomie, respectiv introducerea materialelor ocupaționale. În ceea ce privește sectorul *avicol*, domnia sa a propus introducerea unor măsuri de prevenire a fodermatitei, pentru care există bază legală, propunând totodată introducerea condiției superioare de transport pentru bovine și ovine, iar pentru toate speciile este necesară reducerea consumului de antibiotice, elemente care ar putea fi susținute și prin eco-scheme, conchizând cu mențiunea că vor fi transmise propunerile scrise pe aceste teme.

Doamna director general Daniela Rebega, a subliniat importanța faptului că trebuie avut în vedere bugetul disponibil și orice pachet nou introdus conduce la o majorare a bugetului alocat, iar acesta nu mai poate suferi modificări, în sensul în care se poate majora, precizând de asemenea că măsura se bazează pe standarde superioare față de cele existente la nivel național.

De asemenea a solicitat ca propunerile să fi transmise într-un document suport urmând a fi analizate din perspectiva tehnică a Regulamentului European.

Domnul Secretar de Stat Marius Micu, a reiterat faptul că bugetul nu poate suferi modificări, în sensul în care se poate majora, dar totodată si-a exprimat deschiderea către introducerea de noi pachete, cu posibilitatea realocării anumitor sume de la eco-scheme să fie aduse la bunăstare, însă atent analizate aceste propuneri.

Domnul Ioan Ladosi, Organizația Interprofesională carne de porc, a cerut clarificări referitoare la principiul prin care este stabilită rata anuală a cursului de schimb.

Doamna director general Daniela Rebega, a precizat că în conformitate cu propunerii de Regulament aferente perioadei de programare actuale, stabilirea ratei anuale a cursului de schimb este calculată conform ultimei luni din anul anterior, însă în acest moment nu există prevederi finale în acest sens, în draftul de Regulament...

Domnul Ilie Van, Organizația Interprofesională pentru carne de pasăre, ouă și procesate din acestea, a clarificat faptul că intervenția de bunăstare este o măsură de sprijin pentru angajamente voluntare ale beneficiarilor și nu o subvenție, respectiv o compensare a cheltuielilor suplimentare a pierderilor de venit în principal, în acest context sugerând faptul că indicatorii utilizați în metodologia de calcul ar trebui să aibă ca perioadă de referință 3 ani, respectiv anii 2019-2021 precum și rata cursului de schimb, pentru a putea fi susținute în mod real costurile privind energia, furajele, etc. cu un nivel de creștere accentuat începând cu anul 2021, susținând astfel atractivitatea măsurii.

Domnul Secretar de Stat Marius Micu, a reiterat faptul că anvelopa totală financiară de 15,9 mil. se menține, fără posibilitatea de creștere. Astfel creșterea perioadei de referință va impacta bugetul, acesta neputându-se modifica, chiar dacă problema creșterii prețurilor la energie, furaje, gaze este o problemă generală existentă la nivel național în prezent.

În acest context, propunerile urmează să fie analizate, iar seria de date va fi stabilită pe o perioadă de 5 ani, respectiv perioada de referință pentru indicatorii utilizați la metodologia de calcul a ratelor de sprijin va fi între 2017-2021, urmând a se face anumite simulări pentru a identifica oportunitatea menționată.

Domnul Ioan Gociman, Asociația Aberdeen Angus Romania, a solicitat introducerea bovinelor de carne la bunăstarea animalelor sau la o ecoschemă pentru sistemul de creștere extensivă cu plata pe UVM.

Domnul Secretar de Stat Marius Micu, a sugerat importanța transmiterii unui document de poziție în care să fie subliniată și argumentată importanța introducerea bovinelor de carne la bunăstarea animalelor sau la o ecoschemă.

Domnul Adrian Iorgulescu, Organizația Interprofesională carne de porc, a salutat propunerea menținerii perioada de referință pentru indicatorii utilizați la metodologia de calcul a ratelor de sprijin de 5 ani, respectiv 2017-2021 și a solicitat introducerea subpachetului privind calitatea apei în ferme.

Domnul Secretar de Stat Marius Micu, a sugerat importanța transmiterii unui document de poziție care să poată să fie ulterior analizat.

În încheierea discuțiilor din cadrul subgrupului de lucru, domnul Secretar de Stat Marius Micu, împreună cu doamna Director General au adresat mulțumiri participanților pentru implicare, subliniind încă o dată faptul că, până la finalul zilei de 18 noiembrie a.c. vor fi transmise toate materialele prezentate și discutate, împreună cu chestionarul. De asemenea a subliniat încă o dată faptul că, până pe data de 25 noiembrie (timp de o săptămână), participanții pot să transmită răspunsurile la chestionare, precum și documentele de poziție.

Elena-Daniela REBEGA

Director General

